

Carsten Juel fra Danmarks Naturfredningsforening og Enhedslistens Øjvind Vilsholm er begge optagede af at styrke naturkvaliteten i Furesøen. Foto: Allan E. Petersen.

100 tons fosfor: Landets dybeste sø har svært ved at slippe af med forureningen

Furesø - 02. september 2021 kl. 15:29

Af Mikkel Kjølby

[Kontakt redaktionen](#)

Omkring år 1900 var Furesøen den reneste sø i Nordeuropa. Københavns Universitets ferskvandsafdeling udforskede søen på kryds og tværs fra adressen i Frederiksdal. Det var tanken endda at følge klimaforandringernes effekt på søen.

Alt det faldt til jorden på grund af omfattende forurening i 1950-60'erne. Befolkningstilvæksten indebar kloakudløb med store mængder fosfor. I 1970'erne blev der taget affære. Man begyndte at rense udløbsvand, og en del af udløbene blev ført direkte til Øresund. Lige siden har mængden af fosfor i søen været nogenlunde konstant. Der menes at være omkring 100 tons fosfor opløst i vandet eller på bunden af søen.

- Udskiftningen af fosfat er meget lille. Kun 1 eller 2 tons fosfor udskiftes hvert år. Input af fosfor er på samme niveau gennem kloakoverløb. Så der er ligevægt i systemet. Vi kommer ikke nogen vegne, forklarer Carsten Juel, formand for DN Furesø og uddannet biolog.

I torsdags holdt han foredrag på selve søen, da Enhedslisten i Furesø inviterede på en gratis sejltur.

- Hvis det skal blive bedre, så skal vi have stoppet alle kloakoverløb. Men selv hvis det lykkes, vil det komme til at tage mange år, før fosforen er væk. Udskiftningen af vand fra Furesøen er hovedsageligt overfaldevand, hvor der ikke er ret meget fosfat. Vandet fra de dybe lag og fra bunden skylles ikke ud. Derfor kommer det til at tage meget lang tid at komme af med fosforen, fortæller Carsten Juel.

En del af problemet er netop søens dybde - 37 meter på det dybeste sted. Der er med andre ord meget vand i bunden af søen.

Borgerne i Furesø opfatter først og fremmest, når man tager en badetur ved Furesøbad. Det er fosforen, som får algerne til at blomstre op. For naturen er problemet større. Furesøen var omkring år 1900 enormt artsrig. Det er den ikke længere.

Kommunerne omkring Furesøen har i snart 20 år foranstaltet en iltning af søen. For et års tid siden kom der en rapport, der anbefalede at stoppe iltningen. Indtil videre fortsætter iltningen.

- Iltningen er med til at binde fosfor i det øverste bundlag. Hvis man stopper iltningen, vil det slå noget dyreliv ihjel på bunden af søen, vurderer Carsten Juel.

Iltningen foregår gennem rør lagt ud fra Stavnsholt Renseanlæg, som står til lukning indenfor en overskuelig årsrække. Det er tanken at opføre et stort, fælles renseanlæg ved Hørsholm og lukke de mindre rensningsanlæg. Det kan blive dyrt for Furesøen.

- Selvom det rensede vand fra Stavnsholt Rensningsanlæg ikke er hundrede procent rent, så er det dog stadig med til at forbedre vandkvaliteten i Furesøen. Så uden det vand, vil søens udfordringer blive endnu større. Hvis man fører alt spildevand til Hørsholm, kommer der ikke så meget vand til Furesøen, og der vil komme til at mangle vand i Mølleåen, som vil få et mindre omfang og en mindre gennemstrømning, siger Carsten Juel. Man behøver dog ikke frygte for vandstanden i Furesøen. Den reguleres med en sluse i Frederiksdal.

Foredraget gjorde indtryk på Enhedslistens byrådsmedlem Øjvind Vilsholm, som vil arbejde for at begrænse tilførslen af fosfor.

- Det kan vi først og fremmest gøre ved at få stoppet overløbende fra vores kloakker. Og med klimaforandringerne bliver vores største udfordring at sikre, at de store mængder regnvand ikke blandes med kloakvandet, siger Øjvind Vilsholm og peger på separatkloakering som en mulighed.

- Vi har det allerede en del steder i kommunen, men vi bliver nødt til at få det meget mere udbredt. Og hvis vi leder rent regnvand til Farum Sø og Furesøen, så får vi også øget vandgennemstrømningen i Furesøen. Det kan med tiden føre til en renere Furesø, fordi en del af det ophobede fosfor vil løbe ud af søen og videre ud mod Øresund, vurderer Øjvind Vilsholm.